

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด ระยอง จันทบุรี และตราด
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด ระยอง จันทบุรี และตราด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2562 (อ้างอิงถึงในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ออนไลน์ : 2562) จำนวน 942 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 49 คน และครู จำนวน 893 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543 : 42) ได้กลุ่มจำนวน 286 คน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เพื่อความคลาดเคลื่อนไว้ร้อยละ 10 จึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 315 คน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จังหวัดเป็นชั้นในการแบ่งหลังจากนั้นคัดเลือกผู้บริหารและครูแต่ละจังหวัดด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบจับฉลากไม่ใส่กลับ จนได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 34 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ทักษะด้านการบริหาร และการปรับตัว	จำนวน 7 ข้อ
2.2 ทักษะด้านการสื่อสาร และความร่วมมือ	จำนวน 7 ข้อ
2.3 ทักษะด้านความรู้ ความรับผิดชอบ	จำนวน 7 ข้อ
2.4 ทักษะการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยี	จำนวน 6 ข้อ
2.5 ทักษะด้านการสร้างสรรค์ ผลิตรายการ	จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 33 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารหลักสูตร พัฒนาหลักสูตร และนำไปใช้	จำนวน 6 ข้อ
3.2 ด้านสื่อ นวัตกรรม การเรียน การสอน	จำนวน 6 ข้อ
3.3 ด้านการนิเทศการสอน	จำนวน 6 ข้อ
3.4 ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอน	จำนวน 6 ข้อ
3.5 ด้านการจัดกระบวนการเรียน การสอน	จำนวน 9 ข้อ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยสร้างตามนิยามปฏิบัติการของตัวแปร ทั้ง 2 ตัวแปรแล้วสร้างข้อความที่ใช้วัดตัวแปรทั้งสองแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำมาทดลองใช้เพื่อหาอำนาจจำแนกของข้อความรายข้อรายคน และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาจังหวัดระยองจันทบุรีและตราดด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัด ระยอง จันทบุรี และตราด ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)
4. วิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายและสร้างสมการพยากรณ์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ในรูป $\hat{Y} = a + bX$

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด ระยอง จันทบุรี และตราด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ทักษะด้านการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.33$) ทักษะด้าน การสื่อสาร และความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.29$) ทักษะด้านการบริหารและการปรับตัวกับทักษะด้านความรู้

ความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.27$) แต่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่แตกต่างกัน และทักษะด้านการสร้างสรรค์ ผลิตนวัตกรรมการ ($\bar{X}=4.22$) ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ($\bar{X}=4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอน ($\bar{X}=4.35$) ด้านการจัดกระบวนการเรียน การสอน ($\bar{X}=4.26$) ด้านสื่อ นวัตกรรม การเรียน การสอน ($\bar{X}=4.24$) และด้านการบริหารหลักสูตร พัฒนาหลักสูตร และนำไปใช้ กับด้านการนิเทศการสอน ($\bar{X}=4.23$) แต่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่แตกต่างกัน ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก 1 ด้าน และระดับสูง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับตามความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านการบริหาร และการปรับตัว (X_1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.800 ทักษะด้านการสื่อสาร และความร่วมมือ (X_2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.769 ทักษะด้านความรู้ ความรับผิดชอบ (X_3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.769 ทักษะด้านการสร้างสรรค์ ผลิตนวัตกรรมการ (X_5) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.758 และทักษะการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยี (X_4) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.667

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 0.75^{**} + 0.82^{**} X$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = 0.85^{**} Z_x$

อภิปรายผล

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด สามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมาก

ไปหาน้อย คือ ทักษะด้านการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านการสื่อสาร และความร่วมมือ ทักษะด้านการบริหาร และการปรับตัว ทักษะด้านความรู้ ความรับผิดชอบ และทักษะด้านการสร้างสรรค์ ผลิตรวัตกรรม น่าจะเป็นเพราะโลกในยุคศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสูง มีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ การติดต่อสื่อสารสะดวกมากยิ่งขึ้น และทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันทำงาน จึงทำให้ผู้บริหารจะต้องปรับตัว ให้เข้ากับยุคสมัย และคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ สุทัศน์ สังคะพันธ์ (2557 : 14) ได้สรุปว่า การเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี ของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่าง รวดเร็วอันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ความสามารถ และทักษะจำเป็นซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตลอดจน โดยเน้นที่องค์ความรู้ทักษะความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อให้ใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2557 : 24) ได้สรุปว่า การเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยีของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนการสอนและการปลูกฝังสังคมทางบ้านในปัจจุบันปลูกฝังวัฒนธรรมการรับในตัวเด็กไทยใหม่ โดยปรับตัวให้ในสิ่งเหล่านี้ คือ ไม่แสวงหาข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อถือได้ ขาดความกระตือรือร้น คิดรูปแบบเดิม ๆ เป็นผู้บริโภค ไม่สนใจสันติวิธี และขาดอัตลักษณ์ไทย จะปลูกฝังวัฒนธรรมการสร้างในตัวเด็กไทยในสิ่งเหล่านี้ได้อย่างไร คือ การปลูกฝังสังคมทางบ้านในยุคศตวรรษที่ 21 คือ แสวงหาความรู้ รู้เท่าทันสารสนเทศในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้เป็นผู้ประกอบการและผู้ผลิต มุ่งความเป็นเลิศอดทน ทำงานหนัก ทำงานได้เป็นทีม รับผิดชอบต่อส่วนรวม และสอดคล้องกับยาง (Yang, 2001 : 40) ได้สรุปว่า การเปลี่ยนแปลงและการใช้เทคโนโลยี ของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในอเมริกาเหนือ (A Literature Review of the Skill Required by 21st Century School Administrator) พบว่า ผู้บริหารจะต้องใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีให้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้โรงเรียนจะต้องติดต่อกับผู้ปกครองและชุมชน และผู้ปกครองสามารถเข้าไปตรวจสอบ การบ้าน พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน การสอนของครูและผู้บริหาร

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอน ด้านการจัดกระบวนการเรียน การสอน ด้านสื่อ นวัตกรรม การเรียน การสอน ด้านการบริหารหลักสูตร พัฒนาหลักสูตร และนำไปใช้ และด้านการนิเทศการสอน สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ อังกินันท์ (2556 : บทคัดย่อ) สรุปได้ว่าการศึกษานโยบายการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ 2) การมีส่วนร่วมในการจัดทำทะเบียนและวัดผล 3) การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา 4) การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การพัฒนาห้องสมุดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนา รูปแบบแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โดยการจัดประชุมการสนทนากลุ่ม 3 พบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ 5 ด้านคือ 1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ 2) การมีส่วนร่วมในการจัดทำทะเบียนและวัดผล 3) การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา 4) การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 5) การศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ ขั้นที่ 2 การพัฒนารูปแบบโดยการจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญ โดยการนำผลจากขั้นที่ 1 มาให้ผู้ร่วมประชุมพิจารณาปรับปรุงพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้านนั้น ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ครูทำหน้าที่หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน กรรมการสถานศึกษาและตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นด้านความเหมาะสม 0.990 ด้านความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถาบันโดยรวม 0.998 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและการจัดการข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัย พบว่า กิจกรรมตามรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ 5 ด้านด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม 5 วิธี มีความเหมาะสม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีบางกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม สอดคล้องกับมนตรี ฉายสินธุ์ (2550 : บทคัดย่อ) สรุปได้ว่าการศึกษาศาภาพการบริหารวิชาการของวิทยาลัยกลุ่มเพชรนครเขื่อนขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.83 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ย 4.01 รองลงมาคือด้านการประชุมอบรมวิชาการมีค่าเฉลี่ย 3.78 ด้านการวัดผลและประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 3.73 ด้านวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนมีค่าเฉลี่ย 3.68 และ น่าจะเป็นเพราะการจัดการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ “ว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562” ให้สถานศึกษามีหน้าที่และรับผิดชอบ ในการประเมินผลการเรียนรายวิชาที่เรียนและฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา และให้สถานศึกษาและ สถานประกอบการมีหน้าที่และรับผิดชอบร่วมกันในการประเมินผลการเรียนรายวิชาที่เรียนและฝึก ปฏิบัติในสถานประกอบการ ทั้งด้านความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์จาก กิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติและงานที่มอบหมาย รวมทั้งการวัดผลปลายภาคเรียน ซึ่ง ครอบคลุมจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและเนื้อหาวิชา โดยใช้เครื่องมือและวิธีการ หลากหลายตามความเหมาะสม ทั้งนี้จำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชา ให้ถือตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร (“ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ” 2562 : 11 - 12) สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 6) ได้กำหนดขอบข่ายการวัดผลและประเมินผล เทียบโอน ของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเตรียมความ พร้อมสู่ประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับรุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2554 : 29) ได้สรุปว่าการวัดผลและ ประเมินผล เทียบโอน ของการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับ การวัดประเมินผลการเรียน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของ การศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา (2556 : ออนไลน์) ได้สรุปว่าการวัดผลและประเมินผล เทียบโอน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของการบริหารงานวิชาการ แบ่งออกเป็น ดังนี้

1. งานวัดผลและประเมินผล

มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

- (1) ส่งเสริมสนับสนุนครูและผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบ การวัดผลและประเมินผล
- (2) กำกับ ดูแล การจัดการเรียนการสอนการวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาให้ เป็นไปตามระเบียบ
- (3) ดำเนินการเกี่ยวกับการ โอนผลการเรียน

(4) ตรวจสอบผลการให้ระดับคะแนนก่อนเสนอคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาและผู้อำนวยการวิทยาลัย เพื่ออนุมัติผลการเรียน

(5) รวบรวมผลการเรียนที่ได้รับการอนุมัติแล้วส่งงานทะเบียน

(6) จัดสอบมาตรฐานวิชาชีพพร้อมกับแผนกวิชาและรายงานผลการประเมินตามระเบียบ

(7) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน

(8) เก็บรักษาและทำลายเอกสารหลักฐานการประเมินผลการเรียนและเอกสารเกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผลการเรียนตามระเบียบ

(9) ดำเนินการเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์

(10) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

(11) จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

(12) ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

(13) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

และสอดคล้องกับแมสซี และดักลาส (Massie and Douglas. 1981 : 23) ได้สรุปว่าการวัดผลและประเมินผลเทียบโอน ของการบริหารงานวิชาการ คือ การตรวจสอบรูปแบบการทบทวน (Review and Revise) เป็นรูปแบบการตรวจสอบ และประเมินผลงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผน ในการประเมินผลสามารถตรวจสอบได้ 2 ลักษณะคือ 1) การประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน เพื่อจะได้ปรับปรุงแผนงานที่กำลังดำเนินอยู่ได้ดีขึ้น 2) การประเมินผลรวบยอด เป็นการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นแผนหรือโครงการแล้ว

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 น่าจะเป็นเพราะเมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะด้านการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยีในระดับมาก และมาเป็นอันดับที่ 1 ของความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ย่อมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สอดคล้องกับวัตสัน (Waston. 2001 : 1-2) สรุปได้ว่าศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของผู้นำ ในภาคเอกชน ประเทศแคนาดา ผลการศึกษา พบว่าผู้นำในภาคเอกชน รู้ถึงความสำคัญอย่างมากเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม ความสามารถในการเรียนรู้ ทักษะการสอน การเจรจาต่อรอง ทักษะระหว่าง บุคคลจริยธรรม ทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ การแก้ปัญหา ความคิดริเริ่ม ความอดทน การใช้ เทคโนโลยีและการตื่นตัวกับกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นความสามารถที่สำคัญของผู้นำ การปรับวิธีการ โดยพิจารณาเห็น

ความสำคัญของโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ ควรเน้น การพัฒนาศักยภาพผู้นำที่มุ่งสอนอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ในโลกาภิวัตน์ และความสามารถในด้านอื่น ๆ เช่นการติดต่อสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี เพื่อการก้าวเข้าสู่ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับครอว์ฟอร์ด (Crawford. 2004 : 7) สรุปได้ว่าศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มัชฌิมศึกษาการฝึกปฏิบัติและความเชื่อในองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Organization) การวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความเชื่อใน หลักการฝึกปฏิบัติ 5 วัน ซึ่งฝึกภาวะผู้นำทำให้เกิดการพัฒนาและความยั่งยืนขององค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้นนำไปสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง ความต้องการทีมภาวะ ผู้นำของโรงเรียนสนับสนุนให้เกิดการปฏิรูปครูและวิสัยทัศน์ร่วมเป็นจุดร่วมของการเปลี่ยนแปลงการเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ การขาดแคลนเวลา ขาดของ การควบคุม และ ความสามารถด้านสติปัญญาไม่เป็นไปตามกรอบแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ และสอดคล้องกับนิตยา พูลแสง (2554 : บทคัดย่อ) สรุปได้ว่าศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญในการเสนอแนวทางการพัฒนาคือผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการบริหาร วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยฝึกทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์จากประสบการณ์จริง แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการจัดระบบนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้เป็นระบบ ประสานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 0.75^{**} + 0.82^{**}X$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = 0.85^{**}Z_x$ น่าจะเป็นเพราะ เมื่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ทักษะด้านการเปลี่ยนแปลง และ การใช้เทคโนโลยี ทักษะด้านการสื่อสาร และความร่วมมือ ทักษะด้านการบริหาร และการปรับตัว ทักษะด้านความรู้ ความรับผิดชอบ และทักษะด้านการสร้างสรรค์ ผลิदनวัตกรรม อีกทั้งยังการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอน ด้านการจัดกระบวนการเรียน การสอน ด้านสื่อ นวัตกรรม การเรียน การ

สอน ด้านการบริหารหลักสูตร พัฒนาหลักสูตร และนำไปใช้ และด้านการนิเทศการสอน และความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทักษะการบริหารงานในระดับมากที่สุด คือ ทักษะทางความคิดรวบยอด ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการบริหารงานที่อยู่ในระดับมาก คือ ทักษะทางการศึกษา และการสอน ทักษะทางความรู้ความคิด และทักษะทางเทคนิค ตามลำดับขั้นตอน 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการ บริหารงานวิชาการทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับได้ดังนี้การบริหารงานวิชาการด้านการ วัดผล และประเมินผล การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตร และการนำ หลักสูตรไปใช้ตามลำดับ 3) ทักษะการบริหารงานนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สอดคล้องกับชัยรัตน์ ถั่วฤทธิ์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในเครือข่ายนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า สภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในเครือข่ายนครราชสีมา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติปานกลาง โดยมีการปฏิบัติมาก ในด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี ส่วนที่มีการปฏิบัติปานกลาง ได้แก่ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริม ให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งกับชุมชน ด้านการ

ประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว

และสอดคล้องกับพนัส ค้วงเอก (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูวิชาการ โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและไม่ แตกต่างกัน ยกเว้นรายชื่อในเรื่องการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการใช้ และการบริหารหลักสูตร การให้ครูวิเคราะห์เนื้อหาสาระหลักสูตรก่อนจัดการเรียนการสอน และการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมี ส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ . 01 3) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูวิชาการที่ปฏิบัติงาน ในสถานศึกษานาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน ชุมชนและผู้ปกครอง การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวัดผลและ ประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ควรนำผลการศึกษาไปใช้และผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผน สนับสนุน งบประมาณ หาแหล่งเรียนรู้ เพิ่มความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีให้ครู เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีระเบียบแบบแผน มาตรฐานการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนอย่างเคร่งครัด ชัดตรง เพื่อให้ผลกับนักเรียน นักศึกษาอย่างดีที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยใหม่ เพื่อใช้ในการ สื่อสาร ความร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานวิชาการ โดยการศึกษาในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
2. ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
3. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้กับสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี